

**QORTI TAL-MAGISTRATI (GHAWDEX)
GURISDIZZJONI SUPERJURI
SEZZJONI FAMILJA**

MAGISTRAT DOTTOR PAUL COPPINI LL.D.

Illum il-Gimgha, 18 ta' Awwissu 2017

Rikors Guramentat Numru: 7/2015 PC

Erica Formosa Stellini

vs

Josef Stellini

Sentenza *in parte* dwar it-talba tal-konvenut ghat-terminazzjoni tal-komunjoni tal-akkwisti

Il-Qorti,

Rat ir-Rikors Guramentat tal-attributi li pemezz tieghu, wara li ppremettiet:

Illi l-kontendenti zzewgu fis-sitta u ghoxrin (26) ta' Mejju tas-sena elfejn u tnax (2012) fil-Knisja Parrokjali tal-Gharb, Ghawdex u dan kif jidher mic-certifikat taz-zwieg li kopja tieghu qed tigi annessa bhala Dokument 'A';

Illi l-kontendenti ghandhom wild minuri Nikos Stellini Formosa li twieled fl-ewwel (1) ta' April elfejn u disgħa (2009) u dan kif jidher mic-certifikat hawn anness bhala Dokument 'B';

Illi l-hajja matrimonjali ta' bejn il-kontendenti giet resa impossibli minhabba inkompatibilita, sevizzi u ingurji da parti tar-ragel u raguni ohra sufficjenti fil-ligi ghal-otteniment tas-separazzjoni personali fosthom li r-relazzjoni tfarrket irremedjabbilment, u dan kif ser jigi pruvat waqt it-trattazzjoni tal-kawza;

Illi r-rikorrenti giet debitament awtorizzata sabiex tipproċedi bl-istanti permezz tad-digriet appositu ta' dina l-Onorabbli Qorti datat il-hamsa u għoxrin (25) ta' Frar tas-sena elfejn u ħmistax (2015) li kopja tiegħu qed tiġi hawn annessa u mmarkata bħala Dokument 'C';

Illi l-esponenti għalhekk qed tipproċedi bl-istanti fejn qed titlob li tiġi ppronunzjata is-separazzjoni personali bejnha u bejn ir-raġel tagħha, il-konvenut, u li tiġi tterminata, likwidata u xolta il-komunjoni tal-akkwisti ta' bejniethom, kif ukoll li jiġu applikati l-konsegwenza l-oħra tas-separazzjoni personali tal-miżżewġin;

Illi l-minuri jgħix mal-esponenti u hija qed tieħu ħsieb it-trobbija u l-edukazzjoni tiegħu u għalhekk qed titlob ukoll il-kura u l-kustodja tal-istess minuri biex ma tkunx imxekkla mil-konvenut kull darba li tiġi biex tieħu deċiżjoni dwar l-istess minuri stante illi kull darba tispiċċa trid tfittex mhux biss il-kunsens tal-konvenut iżda aktar tal-ġenituri tiegħu.

Illi l-esponenti tixtieq ukoll direzzjoni mil-Qorti biex tipprovdi dwar il-modalitajiet ta' aċċess adegwat favur il-missier li dejjem għandu jsir mal-missier primarjament u fl-aħjar interess tal-minuri.

Talbet li din il-Qorti jogħgobha:

1. Tiddikjara u tiddeċiedi s-separazzjoni personali bejn il-kontendenti u dana minhabba tortijiet unikament u esklussivament imputabbli lill-intimat għar-raġunijiet hawn fuq imsemmija jew alternattivament minhabba l-fatt illi r-relazzjoni ta' bejn il-partijiet tfarrket irremedjabbilment;
2. Ixxolji u tittermina l-istess komunjoni tal-akkwisti eżistenti bejn il-kontendenti.
3. Tillikwida l-komunjoni tal-akkwisti eżistenti bejn il-kontendenti u tassinja lil kull waħda mil-partijiet il-parti spettanti lilha mill-istess komunjoni ta' l-akkwisti, b'konsiderazzjoni tal-kontribut, attiv u/jew passiv u l-assi parafernali ta' kull wiehed u waħda mil-partijiet, u dan okkorendo bl-opra ta' perit nominandi sabiex jillikwida l-istess komunjoni tal-akkwisti.
4. Tapplika kontra l-intimat interament jew in parti d-dispożizzjonijiet ta' l-Artikolu tmienja u erbghin (48) sa wiehed u hamsin (51) tal-Kodiċi Ċivili.
5. Tiddikjara illi l-partijiet iddekkadew mid-drittijiet reċiproċi ta' eredità spettanti lil miżżewġin skont il-liġi;

6. Tafda l-kura l-kustodja tal-wild minuri, f'idejn ir-rikorrenti Erica Stellini Formosa;
7. Tiffissa l-modalitajiet tal-aċċess illi l-konvenut għandu jkollu għall-ibnu Nikos Stellini Formosa;
8. Tiffissa r-retta alimentari pagabbli b'rati mensili, mill-intimat lir-rikorrenti għal-minuri, tipprovdi kif għandhom jithallsu l-ispejjeż edukattivi u ta' saħħa kif ukoll tipprovdi dwar il-modalitajiet ta' kif l-istess mantiment għandu jiġi awmentat minn żmien għal żmien, biex ikopri r-rata tal-inflazzjoni u l-għoli tal-ħajja, sakemm l-istess minuri jispicċa l-edukazzjoni tiegħu, jagħlaq it-tlieta u għoxrin sena jew isib xogħol stabbli, liema wiehed minn dawn javverra ruhu l-ewwel.
9. Tawtorizza lir-rikorrenti tirriverti lura għal kunjom xubitha u ċioe għal Formosa.

Bl-ispejjeż u bl-ingunzjoni tal-intimat minn issa għas-subizzjoni.

Rat ir-Risposta Ġuramentata tal-konvenut li wieġeb:

- 1 Illi għalkemm huwa mhux qiegħed jopponi għall-pronunzjament tas-separazzjoni personali bejnu u bejn ir-rikorrenti, huwa jikkontesta bil-qawwa l-allegazzjoni li ż-żwieġ tal-kontendenti tkisser irrimedjabilment unikament u esklussivament għar-raġunijiet imputabbli lill-istess esponenti kif sewwasew tallega r-rikorrenti fir-rikors ġuramentat tagħha. Anzi ż-żwieġ tkisser minħabba infedelta` persistenti da parti tar-rikorrenti u dan skond kif sejjer jirriżulta waqt it-trattazzjoni tal-kawża. Għalhekk huwa jopponi ruħu għal dak kontemplat fir-raba' (4) talba sabiex jiġu applikati fil-konfront tiegħu interament jew in parti d-disposizzjonijiet tal-artikoli 48 sa 51 tal-Kap. 16 tal-Liġijiet ta' Malta stante li huwa ma jistax jitqies responsabbli jew li ta lok għas-separazzjoni personali tal-koppja;
- 2 Illi huwa jaderixxi wkoll għat-tieni u t-tielet talba tar-rikors ġuramentat għax-xoljiment, terminazzjoni u likwidazzjoni tal-komunjoni tal-akkwisti purche` issir id-debita distinzjoni bejn l-assi li kienu jiffurmaw il-komunjoni tal-akkwisti u l-assi parafernali tal-partijiet u jiġi determinat l-kontribut li kull wiehed mill-partijiet ta fil-komunjoni tal-akkwisti sabiex kull parti tkun tista' tieħu dak li hu dovut lilha;

- 3 Illi huwa jaderixxi wkoll għal hames (5) talba sabiex jiġi dikjarat li l-partijiet iddekkadew mid-drittijiet reciproci ta' eredita` spettanti lil mizzewġin skont il-liġi;
- 4 Illi huwa qiegħed jopponi għas-sitt (6) talba sabiex l-kura u l-kustodja tal-minuri Nikos Stellini tkun esklussivament f'idejn l-omm. Il-kura u kustodja għandha tkun waħda kongunta, b'dan illi l-minuri għandu jirrisjedi mal-omm u l-esponenti għandu jkollu aċċess xieraq għall-minuri f'hinijiet u granet stabbiliti. L-aċċess għandu jvarja skont jekk il-minuri jkollux skola jew inkella jkunx qiegħed bil-vaganzi;
- 5 Illi huwa jaderixxi ruħu mat-tmien (8) talba tar-rikorrenti sabiex tiġi iffissata rata' ta' manteniment mensili għall-ibnu minuri, b'dan illi fl-iffissar ta' tali rata għandu jittiehed in kunsiderazzjoni l-bżonnijiet tal-minuri kif wkoll l-introjtu limitat tal-missier. In oltre l-missier għandu jikkontribwixxi għall-spejjeż edukattivi ta' sahha purche` tali spejjeż jkunu saru bi qbil miegħu minn qabel u jiġu preżentati lilu l-irċevuti originali tal-ispejjeż inkorsi milli omm;
- 6 Illi l-esponenti m'għandux oggèzzjoni sabiex ir-rikorrenti tirriverti lura għal kunjom xbubitha;
- 7 Salvi u impregudikati eċċezzjonijiet ulterjuri fid-dritt u fil-fatt.

Rat ir-rikors tal-konvenut tas-16 ta' Ġunju 2017 fejn talab li tiġi ordnata t-terminazzjoni tal-komunjoni tal-akkwisti eżistenti bejnu u martu, b'effett mid-data ta' din is-sentenza fit-termini tal-artikolu 55(1) tal-Kap. 16 tal-Liġijiet ta' Malta.

Rat ir-risposta relattiva tal-attriċi tal-21 ta' Ġunju 2017.

Semgħet it-trattazzjoni tad-difensuri rispettivi.

Ikkunsidrat:

Illi t-talba presenti tal-konvenut qed issir ai termini tal-artikolu 55 tal-Kap. 16 li jipprovdi illi:

- (1) Il-qorti tista', f'kull żmien matul is-smiġħ tal-kawża ta' firda, fuq talba ta' wiehed jew l-oħra mill-mizzewġin, tordna l-waqfien tal-komunjoni tal-akkwisti jew tal-komunjoni ta' residwu taht amministrazzjoni separata li teżisti bejn il-mizzewġin.

- (2) L-ordni tal-waqfien tal-komunjoni kif imsemmi fis-subartikolu (1) għandha tingħata b'sentenza li minnha kull parti jkollha l-jedd illi tappella mingħajr ma jkun hemm ebda hteieġa ta' permess tal-qorti għal dan.
- (3) L-ordni ta' waqfien tkun tghodd bejn il-mizzewġin minn dakinhar tas-sentenza tal-appell jew, jekk ma jsirx appell, minn dakinhar illi jgħaddi ż-żmien imħolli għall-appell, u tibqa' tghodd ukoll jekk il-kawża ta' firda ma titkompliex.
- (4) Qabel tordna l-waqfien tal-komunjoni kif provdut f'dan l-artikolu, il-qorti għandha tqis jekk xi parti tkunx sejra tbat i preġudizzju mhux proporzjonat bil-waqfien tal-komunjoni qabel is-sentenza tal-firda.
- (5) L-ordni ta' waqfien taht dan l-artikolu għandha, a spejjeż tal-parti li tkun talbet dak il-waqfien, tkun notifikata lid-Direttur tar-Reġistru Pubbliku u dik l-ordni għandu jkollha effett daqs li kieku l-waqfien tal-komunjoni tal-akkwisti jew tal-komunjoni ta' residwu taht amministrazzjoni separata sar b'att pubbliku.
- (6) Sakemm il-qorti, fid-diskrezzjoni tagħha, fuq it-talba ta' waħda mill-partijiet, ma tkunx ordnat il-waqfien tal-komunjoni tal-akkwisti jew tal-komunjoni ta' residwu taht amministrazzjoni separate li teżisti bejn il-partijiet fil-bidu tal-kawża ta' firda, meta tagħti sentenza tal-firda, il-qorti għandha tordna li l-komunjoni tal-akkwisti jew il-komunjoni ta' residwu taht amministrazzjoni separata li jkun hemm bejn il-partijiet tispicċa mill-jum li fih is-sentenza tkun finali u konkluziva.
- (7) Il-qorti tista' iżda, meta fil-fehma tagħha ċ-ċirkostanzi hekk jehtieġu, tordna li beni li jkunu parti mill-komunjoni ma jinqasmux qabel ma għaddi dak iż-żmien wara li tispicċa l-komunjoni li tista' fl-ordni tistabilixxi.
- (8) Kull ordni mogħti mill-qorti skont is-subartikolu (7), jista', għal raġuni tajba, jinbidel jew ikun revokat mill-qorti."

Is-sub-inċiż 4 tal-artikolu 55 hawn fuq ċitat jistipula li qabel tordna l-waqfien tal-komunjoni, l-qorti għandha tevalwa jekk xi parti tkunx sejra tbat i preġudizzju mhux proporzjonat bil-fatt ta' tali waqfien waqt il-kawża. L-attriċi tikkontendi li għandha pretensjonijiet, fost oħrajn, dwar il-benefikati li ġew erogati fid-dar residenzjali, li hija proprjeta' parafernali ta' żewġha, u għalhekk dawn id-drittijiet tagħha għandhom jibqgħu salvagwardjati.

Fil-fehma ta' din il-Qorti l-attriċi m'għandha ssofri ebda preġudizzju kemm il-darba it-talba tal-konvenut tintlaqa' fir-rigward tal-akkwisti li jstgħu isiru minn xi hadd mill-partijiet wara din it-terminazzjoni. Id-dar residenzjali tibqa' dik li hi sakemm ma tiġix pronunzjata s-separazzjoni.

Għal dawn il-motivi, tiddeċidi billi:

1. Tilqa' t-talba tal-konvenut kif magħmula fir-rikors tiegħu tas-16 ta' Ġunju 2017 u tordna t-terminazzjoni tal-komunjoni tal-akkwisti bejn il-partijiet, b'dana pero' li a tenur tal-artikolu 55(3) fuq citat, din it-terminazzjoni tkun b'effett biss minn dakinhar illi jgħaddi ż-żmien imħolli għall-appell minn din is-sentenza, u kemm il-darba ma jsirx appell minnha.
2. Tordna li a spejjeż tal-konvenut, din is-sentenza tiġi notifikata lid-Direttur tar-Registru Pubbliku għal Ghawdex, u dan a tenur tal-artikolu 55(5) tal-Kap. 16.

L- ispejjeż l-oħra jibqgħu riservati għas-sentenza finali.

(ft) Paul Coppini
Maġistrat

(ft) Silvio Xerri
D/Registratur

Vera Kopja

Għar-Registratur

18.08.2017 – Fam7.2015 – Stellini Formosa Erica vs Stellini Josef
1402